

Nieuwsbrief Dagarrangementen en Combinatiefuncties Amsterdam

Nieuwsbrief D&C Amsterdam

Dit is de eerste nieuwsbrief over het project Dagarrangementen en Combinatiefuncties Amsterdam (D&C Amsterdam).

De nieuwsbrief is bedoeld voor alle partners in dit project: scholen, besturen, stadsdelen en organisaties voor kinderopvang en welzijn.

De brief is samengesteld door de twee organisaties die op dit moment de start van het project begeleiden: OSA en OOG.

In dit nummer kunt u lezen over:

- de aanleiding van het project
- de nulmeting
- wat er tot nu toe al bereikt is en
- de activiteiten op dit moment

Alles op een rijtje

De overheid heeft gesignaleerd dat ouders met schoolgaande kinderen voorzieningen nodig hebben om werk en zorgtaken te combineren.

Die voorzieningen zijn er wel, maar ze sluiten vaak niet goed op elkaar aan en ook de samenwerking kan beter.

Dagarrangementen

In het najaar van 2005 is de motie Aartsen-Bos aangenomen, waarin wordt voorgesteld om basisscholen de verantwoordelijkheid te geven om tussen 7.30 en 18.30 uur en in schoolvakanties buitenschoolse opvang beschikbaar te maken als ouders daar behoefte aan hebben. Een 'dagarrangement' dus, met als doel dat werkende ouders hun kinderen met een gerust hart aan de door de school georganiseerde combinatie van onderwijs en opvang kunnen overlaten.

Het start allemaal in augustus 2007. Basisscholen worden dan verantwoordelijk voor de organisatie van dagarrangementen, maar kunnen de uitvoering ervan uitbesteden. De activiteiten buiten de schooltijden worden dan georganiseerd door instellingen voor kinderopvang en welzijn. In Amsterdam kiezen bijna alle schoolbesturen voor dit concept.

'Jong Amsterdam' en het project D&C Amsterdam

De schoolbesturen, partners en de gemeente Amsterdam introduceerden een Onderwijs- en Jeugdplan voor de periode van 2006 tot en met 2010. Het plan kreeg de naam 'Jong Amsterdam' en daarin zijn zes speerpunten opgenomen voor de komende vier jaar. Elk kind dient een passende opleiding te krijgen waarbij alle talenten ontwikkeld kunnen worden. Er moet een sluitende samenwerking komen tussen zorg en onderwijs. Elk kind moet verzekerd zijn van een veilige, pedagogisch verantwoorde en stimulerende omgeving. Er moeten afspraken gemaakt worden om de overgang van voortgezet onderwijs naar arbeidsmarkt te versoepelen. En tot slot wordt van alle instellingen die met en voor de jeugd werken een grote professionaliteit verwacht.

In maart 2006 kwam het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen met de regeling 'Dagarrangementen en Combinatiefuncties'. Een combinatiefunctie kan banen uit de sectoren onderwijs, kinderopvang en welzijn combineren.

De gemeente Amsterdam zag in de rijksregeling de mogelijkheid om haar eigen doelstellingen dichterbij te brengen. De Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling van de gemeente zette in op een subsidie en die werd toegekend.

Amsterdam kreeg daarmee een enorme kans om de plannen te verwekelijken.

DMO stelde de kaders vast voor het project en zocht organisaties met kennis van de verschillende sectoren die in staat waren het project uit te zetten.

De samenwerkingsverbanden en OSA/OOG hebben de afgelopen maanden alles op alles gezet om de invoering soepel te laten plaatsvinden. Dat valt niet mee, want het ministerie heeft er voor gekozen Europese subsidieregels te hanteren: het project heeft te maken met ingewikkelde, administratieve regelingen. Gelukkig hebben 185 scholen en 67 organisaties (schoolbesturen, stadsdelen, organisaties voor welzijn en kinderopvang) de kans gegrepen om door dit project de combinatie van onderwijs en opvang tot een succes te maken.

Is een dagarrangement hetzelfde als een Brede School?

De Brede School gaat uit van de *ontwikkeling van kinderen* en een dagarrangement vooral van de *behoefte aan kinderopvang* van (werkende)

ouders. Dagarrangementen kunnen dus wel goed passen in een Brede School.

Zijn er ook grenzen aan het aanbod?

Bij dagarrangementen speelt de vraag in hoeverre ouders de opvoeding van hun kinderen uit handen willen geven. In Nederland blijkt dat ouders vaak slechts een deel van de buitenschoolse opvang willen gebruiken. Bij verschillende Brede Scholen en scholen waar al dagarrangementen worden aangeboden, is wel aandacht gevraagd voor de balans tussen vrij spelen en georganiseerde activiteiten, vooral voor kinderen die vijf dagen per week (en soms ook in de vakantie) gebruik maken van de georganiseerde kinderopvang. Ouders kunnen hier invloed op uitoefenen door overleg over het aanbod aan activiteiten.

Hoe worden dagarrangementen gefinancierd?

Voor de organisatie van de aansluiting tussen school en opvang krijgt het schoolbestuur extra geld van de overheid.

De tussenschoolse opvang wordt door de ouders betaald.

Voor- en naschoolse opvang valt onder de wet kinderopvang en ouders krijgen - afhankelijk van hun inkomen - via de belasting een (groot) deel van de kosten terug.

De gemeentelijke overheid gebruikt subsidies om extra activiteiten te financieren, bijvoorbeeld voor sport of cultuur.

Wat is er tot nu toe gebeurd?

- 1 Rond de zomervakantie van 2006 is een nulmeting verricht bij scholen en organisaties voor kinderopvang en welzijn.
- 2 Er zijn zes samenwerkingsverbanden opgericht.
- 3 De samenwerkingsverbanden hebben subsidie aangevraagd.
- 4 Er is een enquête onder de ouders uitgezet. Over al deze acties leest u in dit nummer elders meer.

Meer achtergrond informatie?

- www.onderwijs.amsterdam.nl
- www.osa-amsterdam.nl
- www.oog.nl
- www.bredeschool.nl
- www.minocw.nl/bredeschool

...Het project Dagarrangementen en Combinatiefuncties Amsterdam zou je kunnen vergelijken met een winkelkarretje. Door samen te werken vullen de scholen en organisaties voor kinderopvang en welzijn de winkelmandjes van kinderen en hun ouders. Onderwijs, opvang en talentontwikkeling komen bij elkaar...

Nulmeting kinderopvang en welzijn

De Amsterdamse welzijnsinstellingen bieden momenteel bijna alle schakels van een dagarrangement aan. Het gaat dan om peuterspeelzaalwerk, vroeg- en voorschoolse educatie, naschoolse opvang, naschoolse activiteiten en vakantieopvang. Op het moment van de nulmeting in juni 2006 wordt voorschoolse opvang door één welzijnsinstelling aangeboden en tussenschoolse opvang door vier welzijnsinstellingen.

Veertig organisaties voor kinderopvang en welzijn hebben in juni 2006 een vragenlijst ontvangen over hun huidige en toekomstige activiteiten op het gebied van buitenschoolse opvang en de inzet van combinatiefunctionarissen. Er zijn 18 vragenlijsten geretourneerd en verwerkt in de nulmeting, waarvan er tien uit de kinderopvang en acht van welzijnsinstellingen.

Uit deze nulmeting is de volgende informatie naar voren gekomen:

- De helft van de welzijnsinstellingen heeft alle schakels van een dagarrangement in het aanbod. De voor- en tussenschoolse opvang wordt niet door iedereen aangeboden.
- Door vier welzijnsinstellingen en zes kinderopvangorganisaties wordt tussenschoolse opvang op school verzorgd. Vrijwel alle andere organisaties geven aan dit na de zomervakantie ook te gaan doen.
- De meeste organisaties willen in de toekomst hun aanbod uitbreiden. Vooral het aanbod in tussenschoolse en naschoolse opvang zal in capaciteit toenemen.
- Er wordt in beperkte mate met combinatiefunctionarissen gewerkt. Vooral werkzaamheden in de tussenschoolse opvang en de buitenschoolse opvang worden gecombineerd.
- In de toekomst willen organisaties betaalde krachten scholen voor de combinatiefunctie tussenschoolse opvang en buitenschoolse opvang.
- In de toekomst willen organisaties vrijwilligers scholen voor de combinatiefunctie tussenschoolse opvang en buitenschoolse opvang en de combinatiefunctie tussenschoolse opvang en sport en spel-functionaris.

Nulmeting scholen

Hoewel veel scholen nieuwe elementen in de dagarrangementen willen organiseren, blijken nog weinig scholen zicht te hebben op de huidige situatie rondom deelname aan hun aanbod. Dit blijkt uit de nulmeting die afgelopen zomer is gedaan.

Om te inventariseren welke opvang er bij de start van het project is georganiseerd en wat de scholen gedurende het project aan opvang willen realiseren, is een vragenlijst verstuurd naar alle scholen voor primair en speciaal onderwijs in Amsterdam. In totaal zijn er 265 vragenlijsten verstuurd, waarvan er 119 vragenlijsten (45%) zijn geretourneerd.

Vervolgens is er per samenwerkingsverband een rapportage gemaakt voor alle deelnemende schoolbesturen van het samenwerkingsverband en per schoolbestuur een rapportage over de eigen scholen. Schoolbesturen hebben hiermee zicht gekregen op de verschillende soorten van opvang die de scholen organiseren, de samenwerking met kinderopvang- en welzijnsinstanties, het personeel dat in de opvang werkzaam is, praktische zaken als bijdrage die ouders voor de opvang betalen en de gebruikte ruimtes en beleidsmatige kanten van de opvang.

Enkele opvallende zaken die uit de nulmeting naar voren komen zijn:

- Scholen hebben nog weinig zicht op hoeveel kinderen op dit moment gebruik maken van de verschillende vormen van opvang.
- Vrijwel alle scholen organiseren tussenschoolse opvang (tso), bijna geen school organiseert voorschoolse opvang (vso).
- Scholen werken binnen de tso weinig samen met andere organisaties en voor naschoolse opvang (nso) en -activiteiten (nsa) veelal wel samen met andere instanties.
- In de tso wordt voornamelijk met vrijwilligers gewerkt, in de nso en nsa voornamelijk met geschoolde krachten.
- De samenwerking tussen scholen en kinderopvang is nog weinig inhoudelijk van aard.
- Scholen hebben nog weinig gemeenschappelijke visie met hun samenwerkingspartners geformuleerd en
- tso vindt voornamelijk op school plaats, nso en nsa op school en externe locaties.

185 Scholen en 67 organisaties

De scholen en organisaties die deelnemen aan het project werken samen in zes samenwerkingsverbanden: Noord, Oost, Zuid, West, Zuidoost en Speciaal Onderwijs. Elk samenwerkingsverband bestaat uit schoolbesturen met in totaal 185 scholen, stadsdelen en organisaties voor welzijn en kinderopvang. Op 1 november 2006 dienden de zes samenwerkingsverbanden hun aanvraag in bij de Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling. Een verbeteringslag was nodig en daarvoor was de deadline 15 december.

Op 9 januari 2007 heeft DMO de penvoerders via e-mail laten weten dat DMO verwacht dat de toekenning van de aanvragen geen problemen zal opleveren. Hier en daar zijn nog een paar aanpassingen nodig, Price Waterhouse Coopers ondersteunt de betreffende organisaties daarbij. De formele toekenning van de subsidie wordt half februari verwacht.

Over vliegwiel en penvoerders

Elk samenwerkingsverband heeft een 'penvoerder'. In alle gevallen is dit een schoolbestuurder. Zij voeren de gesprekken met DMO en functioneren zo als een doorgeefluik.

Van samenwerkingsverband Noord is ASKO de penvoerder. In Oost is dat Amos, in Zuid Openbaar Onderwijs Zuideramstel, in West KBA en in Zuidoost het Projectenbureau PO Zuidoost. Het samenwerkingsverband Speciaal Onderwijs heeft Kolom als penvoerder.

De penvoerders hebben bestuurlijke verantwoordelijkheid en laten zich bij hun taken ondersteunen door OSA/OOG. Deze instellingen zijn de 'aanjagers' van het project en kregen de symbolische naam van 'vliegwiel'. Voor de ondersteuning van de komende periode loopt een aanbestedingsprocedure.

Studenten onderzoeken wensen van kinderen

Het is bekend dat kinderen uit groep 7 en 8 minder gebruik maken van de opvang, terwijl hun ouders daar juist wel behoefte aan hebben.

Vier eindejaars-studenten van de Hogeschool van Amsterdam onderzoeken wat de wensen zijn van kinderen uit groep 7 en 8 ten aanzien van de buitenschoolse opvang. De onderzoeksresultaten geven scholen en instellingen informatie over hoe het aanbod aantrekkelijker gemaakt kan worden voor kinderen uit de bovenbouw.

Het onderzoek wordt na een testfase uitgevoerd op scholen in Oost/Watergraafsmeer onder een leerlingpopulatie die zoveel mogelijk representatief is voor Amsterdam. Eind april is de rapportage klaar.

Het behoefte-onderzoek is uitgezet

De start van het project D&C Amsterdam is gemaakt: de deelnemende scholen van het primair onderwijs hebben de vragenlijsten verspreid onder hun ouders. Jammer dat er een storende fout in de eerste vraag stond, maar die werd snel gecorrigeerd.

Met het onderzoek wordt de behoefte van de ouders van schoolgaande kinderen in onze stad in beeld gebracht: wat denken ouders nodig te hebben aan voor-, tussen- en naschoolse opvang en opvang in de vakanties. Van welke voorzieningen willen ouders gebruik maken en welke activiteiten vinden zij belangrijk. Ook moet duidelijk worden hoeveel ouders bereid zijn te betalen voor de buitenschoolse activiteiten.

We zijn erg benieuwd naar de uitkomsten van het behoefte-onderzoek. Immers, de behoefte van ouders zal divers zijn in de verschillende stadsdelen en wijken. De uitkomsten worden voor de directie en medezeggenschapsraad van de scholen uitgangspunt bij het vormgeven van de buitenschoolse opvang. In de tweede helft van februari worden door de onderzoekers van Dienst Onderzoek en Statistiek de eerste resultaten gepresenteerd. voor het speciaal onderwijs wordt de vragenlijst aangepast. Die lijst wordt in februari verspreid. De rapportage wordt half maart verwacht.

Daarnaast gaat Dienst O&S telefonisch ouders van twee- en driejarige kinderen bevragen over hun toekomstige opvang behoefte.

Komen we af van de administratieve last?

De gemeente Amsterdam heeft in juni 2006 bij het ministerie van OCW subsidie aangevraagd voor de realisering van **Dagarrangementen en Combinatiefuncties in het onderwijs**.

De uitvoering is voortvarend ter hand genomen, met als resultaat dat 185 scholen en 67 samenwerkende organisaties een aanvraag hebben ingediend voor deelname.

Een obstakel voor een succesvolle en breed gedragen uitvoering zijn de ESF-criteria die het ministerie van OCW aan de uitvoering van het project stelt.

Om te voorkomen dat deze regeldruk projectpartners ontmoedigt te experimenteren met dagarrangementen heeft onze Wethouder Jeugd, Ahmed Aboutaleb, een brief gestuurd naar het ministerie van OCW. Het verzoek van Aboutaleb is om de ESF-criteria en daarmee de administratieve last bij de partners te verminderen en daardoor tot een wijze van verantwoorden te komen die een slagvaardige uitvoering niet in de weg staat. We zijn benieuwd naar het antwoord van minister van OCW, Maria van der Hoeven!

Een aantal scholen is al voortvarend van start gegaan. Enkele voorbeelden...

Cornelis Jetses op zoek naar bioritme

Werkt het in de praktijk? De Cornelis Jetses-school in Driemond is bezig met een spannende nieuwe invulling van het dagarrangement/de Brede School.

Samen met kinderopvangorganisatie De Boerderij oriënteert de school zich op de start van een 'bioritmeschool'. De Boerderij verzorgt nu al de naschoolse opvang in het schoolgebouw. Idee is een dagprogramma te ontwikkelen van 8.00-18.00 uur dat aansluit op het bioritme van kinderen. De uitgangspunten van de bioritmeschool zijn uitgebreid besproken in het schoolteam en binnenkort gaan de leerkrachten op werkbezoek bij de bioritmeschool in Gouda.

Voor de ouders wordt een voorlichtingsavond georganiseerd en zal een behoeftepeiling worden gedaan. Op basis van de resultaten wordt een concept voor het dagprogramma ontwikkeld. Aanbevelingen op basis van onderzoek naar het bioritme zijn: een rustige start van de dag, tussen 10-12 uur nieuwe leerstof behandelen, tussen 12-14 uur de mogelijkheid voor slaap, rust en recreatieve activiteiten, een rustige start van de middaglessen en tussen 14-16 uur geheugentaken en herhaling. Een dagprogramma op basis van het bioritme betekent dus dat de standaard schooltijden worden losgelaten en er tijdens de dag veel meer gemengd wordt tussen onderwijs, opvang en vrijetijdsactiviteiten.

Dagarrangementen in het speciaal onderwijs

In het speciaal onderwijs is het dagarrangement/de Brede School een bijna onontgonnen terrein. De Alphons Laudyschool is een school voor speciaal onderwijs aan zeer moeilijk lerende kinderen (cluster 3). Op de locatie Meer en Vaart wordt een inhoudelijke aanpak ontwikkeld voor een gespecialiseerde voor- en naschoolse opvang voor leerlingen van cluster 3 scholen.

Deze kinderen kunnen vaak niet goed terecht in de reguliere naschoolse opvang omdat meer structuur en extra begeleiding nodig is. In de huidige praktijk is het zo dat deze kinderen veel tijd voor en na school doorbrengen in het leerlingenvervoer (in de file op de A10). Dit is een verre van ideale situatie. De school wil samen met de samenwerkingspartners een dagprogramma ontwikkelen dat goed aansluit bij de belevingswereld en capaciteiten van de kinderen.

Bij de opvang van de kinderen wordt samengewerkt tussen de school, een organisatie voor kinderopvang en een zorginstelling. Er zal dus goed moeten worden nagedacht over wat voor organisatie model geschikt is voor deze speciale vorm van samenwerking. Binnen de pilot wordt een inhoudelijke programma van eisen gemaakt voor het dagarrangement/Brede School in het speciaal onderwijs.

Nieuwsbrief Dagarrangementen en Combinatiefuncties Amsterdam

**Nieuwsbrief project
Dagarrangementen en Combinatiefuncties
Amsterdam**

Uitgegeven door

OSA (Ondernemerskring Sociale sector Amsterdam)
en
OOG Onderwijs en Jeugd
in samenwerking met Dienst Maatschappelijke
Ontwikkeling (DMO) van de gemeente Amsterdam

Informatie DMO

www.onderwijs.amsterdam.nl
(dan klikken op 'beleid' en daarna 'Brede School')

Oplage

1000 exemplaren

Redactie

Kees van Veen
06-22789696
mac@pagina2.nl

Informatie project

OSA - Alda Koolmees
Baarsjesweg 154 - 1057 HM Amsterdam
020-4125010
a.koolmees@osa-amsterdam.nl
OOG - Susanne Dijkstra
Postbus 9853 - 1006 AN Amsterdam
020 6400 982
s.dijkstra@oog.nl

Jong;-) Dagarrangementen en
Combinatiefuncties

jeugd investeert in Amsterdam
Amsterdam investeert in jeugd